

هوالحکیم

دانشکده تغذیه و علوم غذایی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «نام درس»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: خدمات تغذیه‌ای در مراقبت‌های اولیه بهداشتی	تعداد واحد: ۲ واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی علوم تغذیه	پیش نیاز درس: ارزیابی وضعیت تغذیه	
گروه آموزشی ارائه‌دهنده درس: تغذیه جامعه	شماره درس: ۱۹۵۰۷۶	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر مینا باباشاهی	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: تغذیه جامعه
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، بلوار رازی، دانشکده تغذیه و علوم غذایی، گروه تغذیه جامعه - ایمیل: m.babashahi21@gmail.com - تلفن محل کار: ۸-۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۷۹ - ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ساعت ۸ تا ۱۵:۳۰		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
کارشناسان تغذیه علاوه بر تسلط بر دانش تغذیه، باید از وضعیت تغذیه جامعه آگاهی داشته باشند و مشکلات تغذیه‌ای اولویت‌دار جامعه خود را بشناسند. یکی از جایگاه‌های شغلی فارغ‌التحصیلان رشته کارشناسی تغذیه، شبکه‌های بهداشتی درمانی کشور می‌باشد. در این جایگاه کارشناسان تغذیه به‌عنوان مدیران سطوح میانی در مراکز بهداشت استان، شهرستان و مراکز خدمات جامع سلامت در مناطق شهری و روستایی مدیریت برنامه‌های بهبود تغذیه جامعه در سطح استان و شهرستان را به عهده دارند. در این درس فلسفه و تاریخچه مراقبت‌های اولیه بهداشتی در جهان شرح داده می‌شود، ساختار نظام مراقبت‌های اولیه بهداشتی در سطح استان، شهرستان و سطح محیطی شرح داده می‌شود. هم‌چنین خدمات تغذیه‌ای که از طریق سیستم PHC برای جمعیت تحت پوشش ارائه می‌شود و ارتباط آن‌ها با سایر برنامه‌های سلامت بیان می‌شود.
اهداف درس
هدف کلی: آشنایی دانشجویان با خدماتی که از طرف واحد بهبود تغذیه جامعه در سطح مراکز بهداشتی درمانی در کشور ارائه می‌شود.

اهداف اختصاصی

انتظار می‌رود دانشجو در پایان ترم بتواند:

اهداف شناختی

- ۱) تاریخچه نظام مراقبت‌های بهداشتی اولیه در کشور را بیان کند.
- ۲) سطوح مختلف ارائه خدمت در نظام مراقبت‌های بهداشتی اولیه را توضیح دهد.
- ۳) برنامه‌هایی را که در نظام مراقبت‌های بهداشتی اولیه کشور برای بهبود وضعیت تغذیه گروه‌های مختلف سنی و جنسی ارائه می‌شوند، معرفی کند.
- ۴) زمینه شکل‌گیری برنامه‌ها، گروه‌های هدف، استراتژی‌ها و ساختار ارائه خدمت در هر برنامه را شرح دهد.

اهداف مهارتی

- ۱) با رجوع به سامانه برنامه‌های وزارت بهداشت، به آیین‌نامه و دستورالعمل‌های اجرایی برنامه‌های جاری مرتبط با غذا و تغذیه دسترسی پیدا کند و آن‌ها را مرور کند.
- ۲) به برنامه‌های کشورهای مختلف در زمینه کاهش سوء تغذیه و بیماری‌های مزمن و بهبود امنیت غذایی از طریق پایگاه داده جهانی سازمان جهانی سلامت دسترسی داشته باشد و آن‌ها را نقد و بررسی کند.

اهداف نگرشی

- ۱) ضرورت و اهمیت اجرای برنامه‌ها در بهبود وضعیت تغذیه جامعه را درک کند.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

آموزش بخشی به صورت حضوری به روش سخنرانی و یا بهره‌گیری از وسایل کمک آموزشی (دیتا پروژکتور) و بخشی به صورت غیرحضوری آفلاین و با ارائه اسلایدهای صداگذاری شده و بارگذاری در سامانه نوید انجام می‌گیرد. در طول جلسات آموزشی، پرسش و پاسخ و بحث پیرامون موضوع آزاد می‌باشد. دانشجویان موظف‌اند در طول ترم تحصیلی در مورد مباحثی که از سوی استاد طرح می‌شود در منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی جستجو کرده و مطالبی را به کلاس ارائه دهند. افزون بر آموزش مستقیم نظری دانشجویان و استاد محور و آموزش مبتنی بر حل مشکل و حل رویداد، شیوه‌های زیر نیز در تدریس درس در نظر گرفته خواهند شد:

- برگزاری کنفرانس‌های داخل کلاس
- بارش فکری
- بحث در گروه‌های کوچک

روش تدریس حضوری

سخنرانی و با بهره‌گیری از وسایل کمک آموزشی (ویدئو پروژکتور و پاورپوینت)، بارش فکری و پرسش و پاسخ و همچنین کار با سامانه و سایت‌های حاوی برنامه‌های جامعه‌محور حوزه غذا و تغذیه ایران و دیگر کشورها، ارائه فیلم‌های کوتاه مرتبط

روش تدریس الکترونیکی

- ارائه اسلایدهای صداگذاری شده و بارگذاری در سامانه نوید

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- کتاب برنامه‌های تغذیه جامعه در نظام سلامت ایران، دکتر ربابه شیخ الاسلام، دکتر زهرا عبداللهی، دکتر نسرين امیدوار، انتشارات انستیتو تحقیقات تغذیه‌ای و صنایع غذایی کشور، سال ۱۴۰۰

- Marie A. Boyle, David H. Holben. Community Nutrition in Action: An Entrepreneurial Approach. 6th Edition.
- Nweze Nnakwe. Community Nutrition: Planning Health Promotion and Disease Prevention. 2nd Edition.
- Judy Buttriss, Amanda Wynne, Judy Buttriss. Nutrition, A Handbook For Community Nurses. 2016

منابع آموزشی کمکی

- بسته آموزشی تغذیه ویژه کارشناسان تغذیه در طرح تحول نظام سلامت در حوزه بهداشت دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- بسته آموزشی تغذیه ویژه پزشکان در طرح تحول نظام سلامت در حوزه بهداشت دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- بسته آموزشی تغذیه ویژه مراقب سلامت در طرح تحول نظام سلامت در حوزه بهداشت دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مجموعه خدمات و مراقب‌های تغذیه‌ای در طرح تحول نظام سلامت در حوزه بهداشت ویژه مراقب سلامت، کارشناس تغذیه و پزشک، دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ریزمغذی‌ها و راهکاری پیشگیری از آن‌ها با تأکید بر غنی‌سازی مواد غذایی- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر بهبود تغذیه جامعه
- راهنمای کشوری تغذیه مادران باردار و شیرده، دفتر بهبود تغذیه جامعه- معاونت بهداشت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مجموعه آموزشی تغذیه در سنین مدرسه برای کارکنان بهداشتی، درمانی و مراقبین بهداشت مدارس دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تجهیزات و امکانات آموزشی

- کلاس درس
- وسایل کمک آموزش (کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، مارکر و وایت برد)
- اتصال اینترنت مناسب
- سامانه نوید/LMS

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره (درصد از کل)
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• حضور فعال و مشارکت در کلاس	۱۰
	• تکالیف درسی	۲۰
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• امتحان میان ترم تشریحی و چندگزینه‌ای (MCQ)	۳۰
	• امتحان پایان ترم تشریحی	۴۰
جمع کل		۱۰۰

ارزشیابی برنامہ: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است، مراجعه بفرمایید.

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی علوم تغذیه		سال ورودی: ۱۴۰۱		زمان ارائه درس: نیمسال اول (ترم پاییز ۱۴۰۴-۱۴۰۳)		
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه
۱	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• تاریخچه و ساختار نظام مراقبت های اولیه بهداشتی در جهان و ایران	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۲	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• ساختار خدمات بهبود تغذیه در شبکه های بهداشتی درمانی کشور	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• برنامه مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران در ایران	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۴	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• برنامه حمایت تغذیه ای زنان باردار و شیرده نیازمند	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۵	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• برنامه آموزش و ترویج تغذیه سالم در جامعه زنان روستایی و عشایری	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۶	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• برنامه های تغذیه ای ویژه کودکان زیر ۵ سال	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۷	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• برنامه های تغذیه ای ویژه کودکان سنین مدرسه ۱: برنامه پایگاه تغذیه سالم	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۸	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• برنامه های تغذیه ای ویژه کودکان سنین مدرسه ۲: برنامه شیر مدرسه	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۹	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• برنامه ارتقاء سطح سلامت دانش آموزان دختر دوره متوسطه	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۰	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• برنامه پیشگیری و کنترل اختلالات ناشی از کمبود ید	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۱	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• برنامه ملی غنی سازی آرد با آهن و اسیدفولیک	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۲	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• ایران- برنامه پیشگیری و کنترل اختلال چربی های خون	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	• ایران- برنامه پیشگیری و کنترل بیماری فشارخون بالا	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ

۱۴	مطابق با برنامه‌ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	مطابق با برنامه‌ریزی آموزش	• ایراپن - برنامه پیشگیری و کنترل دیابت نوع ۲	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۵	مطابق با برنامه‌ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	مطابق با برنامه‌ریزی آموزش	• ارائه تکالیف کلاسی و جمع‌بندی	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	کنفرانس دانشجویی، بحث و جمع‌بندی مشارکتی
۱۶	مطابق با برنامه‌ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	مطابق با برنامه‌ریزی آموزش	• آزمون میان‌ترم	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	آزمون تشریحی و چندگزینه‌ای (MCQ)
۱۷	مطابق با برنامه‌ریزی آموزش	نیمسال اول ۱۴۰۳	مطابق با برنامه‌ریزی آموزش	• آزمون پایان‌ترم	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	آزمون تشریحی و چندگزینه‌ای (MCQ)